

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

[Redacted address block]

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Contactpersoon

[Redacted contact person name]

T [Redacted]
F [Redacted]

Datum 17 juli 2015
Onderwerp Wob-besluit

Ons kenmerk
660102

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Geachte [Redacted]

In uw brief van 2 juni 2015, ontvangen op 5 juni 2015, heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht over de afwikkeling van het ICT project Leonardo bij het ministerie van Veiligheid en Justitie.

Concreet verzoekt u om informatie "betreffende de besluitvorming rond en de verlening van decharge aan de opdrachtnemer in kwestie".

De ontvangst van uw verzoek is schriftelijk bevestigd bij brief van 10 juni 2015, kenmerk 655272.

In de brief van 1 juli 2015, kenmerk 662183, is de beslistermijn met vier weken verdaagd.

Over de afhandeling van dit verzoek heeft u voorts op 24 juni 2015 telefonisch contact gehad met een medewerker van mijn ministerie. Tijdens dit gesprek is gesproken over de voortgang van de behandeling van het Wob-verzoek en de interpretatie/het al dan niet afbakenen van uw verzoek. Hierbij heeft u bevestigd dat het u gaat om die stukken van het project Leonardo die zien op de decharge, zowel de formele stukken alsmede informele stukken zoals correspondentie (bijvoorbeeld e-mails) en nota's.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage 1.

Achtergrond

Alvorens toe te lichten welke documenten naar aanleiding van uw verzoek zijn aangetroffen en hoe deze zijn beoordeeld, schets ik graag de achtergrond van het project Leonardo.

Leonardo is het vernieuwde financiële informatiesysteem met geïntegreerde inkoopfunctie voor het gehele Ministerie van Veiligheid en Justitie. Voor de inrichting en implementatie van het systeem is in 2008 het project Leonardo in het leven geroepen. In 2013 werd het project grotendeels afgerond en inmiddels heeft de Algemene Rekenkamer in haar rapport Verantwoordingsonderzoek 2014 VenJ geconcludeerd dat het financieel systeem en de administratie in 2014 duidelijk is verbeterd en dat het ministerie in 2014 voldoet aan de rijksbrede norm dat 90% van alle facturen op tijd moet zijn betaald. Deze conclusie wordt onderschreven door de Audit Dienst Rijk, die in haar auditrapport 2014 rapporteert dat de bedrijfsvoering van het Ministerie van Veiligheid en Justitie verder is verbeterd, met name het financieel beheer.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek heeft bij mijn ministerie een uitgebreide inventarisatie van documenten plaatsgevonden.

Naar aanleiding van deze inventarisatie zijn 87 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst. Hierbij is aangegeven in hoeverre de documenten al dan niet (gedeeltelijk) openbaar worden gemaakt. Indien een document reeds openbaar is, dan is dit eveneens aangegeven in de inventarislijst. De inventarislijst is als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Hieronder wordt ingegaan op de beoordeling van deze documenten.

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waarom u heeft verzocht, gedeeltelijk openbaar te maken. Voor de motivering verwijs ik naar de overwegingen van dit besluit.

Overwegingen

Allereerst merk ik op dat, zoals gezegd, in de inventarislijst is aangegeven in hoeverre ik een document openbaar maak. Indien ik een document slechts gedeeltelijk openbaar maak of openbaarmaking geheel weiger, is in de inventarislijst aangegeven op welke gronden ik informatie weiger. Deze weigering heb ik hieronder per uitzonderingsgrond/beperking gemotiveerd. Voorts is in de documenten die ik gedeeltelijk openbaar maak, per geweigerde passage aangegeven op welke gronden deze passage niet openbaar wordt gemaakt. De persoonsgegevens zijn niet aangeduid in de diverse documenten. Waar derhalve een aanduiding ontbreekt betreft het die gegevens die zien op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken

Datum
17 juli 2015

Ons kenmerk
660102

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken

Datum
17 juli 2015

Ons kenmerk
660102

In veel geïnterviewde documenten, zoals de agenda's en verslagen van de Stuurgroep, in voortgangsrapportages, in memo's, maar ook in e-mails, staan persoonsgegevens. Het betreft hier onder meer gegevens van deelnemers van de Stuurgroep, een naam van een notulist en bijvoorbeeld namen van personen die in de stukken benoemde actiepunten oppakken, zoals betrokken ambtenaren of projectleiders van betrokken bedrijven. Ik ben van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens, voor zover deze niet reeds openbaar zijn, verwijderd uit deze documenten.

Voor zover het de namen van ambtenaren betreft is hierbij het volgende van belang. Weliswaar kan, waar het gaat om beroepshalve functioneren van ambtenaren, slechts in beperkte mate een beroep worden gedaan op het belang van eerbiediging van hun persoonlijke levenssfeer. Dit ligt anders indien het betreft het openbaar maken van namen van de ambtenaren. Namen zijn immers persoonsgegevens en het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken daarvan verzetten. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob en dus aan een ieder.

Daarbij merk ik nog op dat de functies van de betrokken ambtenaren, waarvan de namen niet openbaar worden gemaakt of niet reeds openbaar zijn, niet inhouden dat deze beroepsmatig regelmatig in de openbaarheid treden. Het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer vind ik bij deze documenten, gelet op het bovenstaande, zwaarder wegen dan het belang van openbaarheid.

Ik weiger derhalve de persoonsgegevens openbaar te maken.

Persoonlijke beleidsopvattingen in documenten bestemd voor intern beraad, artikel 11, eerste lid, van de Wob.

Artikel 11, eerste lid, van de Wob bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden onder meer verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen, conclusies, adviezen en waardeoordelen eventueel met de daartoe aangevoerde argumenten alsmede weergaven van ambtenaren van de opvattingen van betrokkenen bij het interne beraad waarbij een selectie van deze opvattingen wordt gemaakt, opvattingen van commentaar worden voorzien en daaraan (eigen) conclusies worden verbonden.

U kunt in dit geval bijvoorbeeld denken aan interne documenten waarin de afwikkeling van het project Leonardo besproken wordt en in het bijzonder de te ondernemen dan wel ondernomen acties om te komen tot de decharge worden beoordeeld. Het betreft onder meer verslagen van de diverse stuurgroep-overleggen, memo's, e-mails, aantekeningen en voortgangsrapportages of

concepten van voorgaande documenten waarin genoemde persoonlijke beleidsopvattingen zijn opgenomen van ambtenaren, werkzaam bij bijvoorbeeld de directies Inkoop en Informatisering en Financiële en Economische Zaken en andere betrokkenen bij het interne beraad dat plaats heeft gevonden over de afwikkeling van het project Leonardo.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken

Datum
17 juli 2015

Ons kenmerk
660102

Concreet kan bijvoorbeeld worden gedacht aan opvattingen over de voortgang van het proces, de werking van Leonardo, de bijbehorende kosten en inzet van mensen.

De beperking van artikel 11, eerste lid van de Wob op de informatieverplichting is in de Wob opgenomen omdat een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en van hen die van buiten bij het intern beraad zijn betrokken bij de beleidsvorming en -voorbereiding gewaarborgd moet zijn. Het doel van de in artikel 11, eerste lid, van de Wob neergelegde bescherming van persoonlijke beleidsopvattingen is volgens de wetsgeschiedenis "de bescherming van de vrije meningsuiting, het belang om in vertrouwelijke sfeer te kunnen brainstormen zonder vrees voor gezichtsverlies en het kunnen waarborgen dat bij de primaire vormgeving van het beleid de betrokkenen in alle vrijheid hun gedachten en opvattingen kunnen uiten."

Ambtenaren moeten dus in alle openhartigheid onderling en waar nodig met bewindspersonen kunnen communiceren. Staatsrechtelijk zijn slechts de standpunten die het bestuursorgaan voor zijn rekening wil nemen relevant.

Gelet hierop verstrek ik geen informatie over persoonlijke beleidsopvattingen opgenomen in documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad.

Ik acht het voorts niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien de standpunten van ambtenaren en anderen betrokken bij het interne beraad, zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie. Ik zie daarnaast dan ook geen aanleiding om met toepassing van artikel 11, tweede lid, van de Wob in niet tot personen herleidbare vorm informatie te verstrekken over deze persoonlijke beleidsopvattingen. Indien er in bovengenoemde documenten feiten staan die zodanig verweven zijn met de persoonlijke beleidsopvattingen dat die daar niet los van kan worden gezien, maak ik ook deze informatie niet openbaar.

Bedrijfs- en fabricagegegevens, artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob.

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfsgegevens moet blijkens bestendige jurisprudentie worden verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt.

De (passages van) documenten die ik niet openbaar maak, betreffen onder meer bedrijfsgegevens en/of fabricagegegevens. Deze gegevens zijn vertrouwelijk aan de overheid medegedeeld in het kader van de afwikkeling van Leonardo en zien bijvoorbeeld op de inrichting van Leonardo en de technieken die daarbij worden gebruikt door de betrokken bedrijven en de daarmee gepaard gaande inzet van arbeid en de bijbehorende tarieven. Ook betreft het bedrijfsvertrouwelijke informatie die is opgenomen in diverse overeenkomsten of gemaakte afspraken over de afwikkeling van Leonardo.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken

Datum
17 juli 2015

Ons kenmerk
660102

Hieruit kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot onder meer de (technische) bedrijfsvoering en het productieproces van betrokken bedrijven. Tevens kan door openbaarmaking inzicht worden verkregen in de kosten waartegen een product of een dienst kan worden geleverd. Hierdoor wordt de concurrentiepositie van deze bedrijven geschaad. Bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat dit soort bedrijfsvertrouwelijke of anderszins concurrentiegevoelige informatie vertrouwelijk blijft.

Gelet op het bovenstaande maak ik de bedrijfs- en fabricagegegevens in de geïnventariseerde documenten niet openbaar.

Economische of financiële belangen van de Staat, artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wob

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de economische of financiële belangen van -onder meer- de Staat. Deze uitzonderingsgrond is onder meer aan de orde in gevallen waarin er sprake is van een privaatrechtelijke relatie tussen de overheid en een derde dan wel waarin de overheid voornemens is een privaatrechtelijke relatie aan te gaan. Het gaat dan bijvoorbeeld om gevallen waarin een werk, dienst of levering door de overheid is aanbesteed, overeenkomsten worden aangegaan, maar ook, afspraken die zijn gemaakt over de afwikkeling van een project, zoals in dit geval met betrekking tot het ICT-project Leonardo. In dit verband is gesproken en zijn afspraken gemaakt over de werking van Leonardo, welke mogelijke problemen worden ervaren, welke punten nog openstaan, wie waar verantwoordelijk voor is en over de kosten en inzet van mensen.

De documenten of delen van de documenten die ik niet openbaar maak zien dus ook op de financiële/economische belangen van de Staat. Het betreft in dit geval allereerst informatie over de kosten van het ICT-systeem Leonardo, de inzet van mensen ten behoeve van het systeem en de prestaties ervan.

Openbaarmaking van deze informatie geeft inzicht in de afwegingen die de Staat maakt bij het beoordelen van de kosten, de inzet en prestaties van derden en het systeem zelf. Hierop zouden belanghebbenden kunnen anticiperen en bij toekomstige projecten/aanbestedingen biedingen hierop kunnen afstemmen. Hiermee zou de onderhandelingspositie van de Staat, in casus mijn ministerie, ernstig worden ondermijnd, hetgeen financiële en economische schade tot gevolg zal hebben.

Ten tweede betreft het in dit verband informatie die ziet op de werking van Leonardo, de gebruikte apparatuur, technieken en methoden alsmede de analyses en adviezen hierover. Openbaarmaking van deze informatie geeft direct en

indirect inzicht in mogelijke zwakheden in het systeem en andere systemen waardoor kwaadwillenden hierop kunnen anticiperen en hun (cyber)aanvalstechnieken hierop kunnen afstemmen. Hierdoor wordt het ministerie eerder een doelwit voor hackers. Ingeval van een aanval op bijvoorbeeld Leonardo, een systeem dat veel persoonlijke informatie bevat, kan dit leiden tot ernstige financiële en economische schade voor het ministerie omdat de beveiliging in dat geval weer moet worden hersteld en de vele medewerkers die in zo'n systeem voorkomen moeten worden gewaarschuwd dat hun informatie mogelijk op straat is komen te liggen. Ik wijs in dit geval ook op de grote hack van computersystemen van een belangrijke Amerikaanse overheidsinstantie afgelopen maand, de zogenaamde 'OPM-hack', die de Amerikaanse overheid vele miljoenen heeft gekost.

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken

Datum
17 juli 2015

Ons kenmerk
660102

Gelet op het bovenstaande ben ik van oordeel dat de economische en financiële belangen van mijn ministerie zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie niet openbaar te maken.

Voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling, artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob.

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

Openbaarmaking van de gevraagde informatie, zou betrokken bedrijven, mijn ministerie en in het uiterste geval medewerkers van mijn ministerie onevenredig kunnen benadelen. Zoals hierboven overwogen bevatten de onderhavige documenten of delen daarvan veelal informatie die bestaat uit persoonlijke beleidsopvattingen, informatie die ziet op de bij het ICT-project Leonardo betrokken bedrijven/bedrijfsvertrouwelijke gegevens, de financiële/economische belangen van de Staat, in casu mijn ministerie. In het voorgaande heb ik eveneens uitgebreid gemotiveerd waarom ik deze informatie niet openbaar maak. In dit verband verwijs ik dan ook naar bovenstaande motivering.

Hierbij merk ik op dat de onevenredige benadeling, bij openbaarmaking van de voornoemde informatie, bestaat uit het niet meer in vertrouwelijke sfeer kunnen brainstormen zonder vrees voor gezichtsverlies en het kunnen waarborgen dat bij de primaire vormgeving van het beleid de betrokkenen in alle vrijheid hun gedachten en opvattingen kunnen uiten. Voorts zouden bedrijven er niet meer op kunnen vertrouwen dat bedrijfsvertrouwelijke of anderszins concurrentiegevoelige informatie vertrouwelijk blijft. Daarnaast zal de onderhandelingspositie van mijn ministerie worden geschaad en het ministerie sneller getroffen kunnen worden door een grote hack van bijvoorbeeld Leonardo met alle bijkomende financiële en economische schade voor het ministerie en privacy schendingen van de medewerkers tot gevolg.

Bij mijn afweging heb ik een groter gewicht toegekend aan het belang van het voorkomen van bovenstaande onevenredige benadeling van de bij de aangelegenheid betrokken partijen dan aan het algemene belang dat is gediend met openbaarmaking van de gevraagde informatie.

Ik maak derhalve de hierboven genoemde informatie ook op grond van het voorkomen van onevenredige benadeling niet openbaar.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken

De documenten die met onderhavig besluit openbaar worden gemaakt, treft u bij dit besluit aan.

Datum
17 juli 2015

Ons kenmerk
660102

Het besluit en de hiermee openbaar gemaakte informatie wordt, rekening houdend met uw afwezigheid tot begin augustus, niet eerder dan 5 augustus 2015 op www.rijksoverheid.nl geplaatst.

Hoogachtend,
De Minister van Veiligheid en Justitie,
namens deze,

S. Riedstra
secretaris-generaal

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Veiligheid en Justitie, t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, Sector Juridische Zaken, Postbus 20301, 2500 EH Den Haag.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;
- h. hergebruik: het gebruik van informatie die openbaar is op grond van deze of een andere wet en die is neergelegd in documenten berustend bij een overheidsorgaan, voor andere doeleinden dan het oorspronkelijke doel binnen de publieke taak waarvoor de informatie is geproduceerd;
- i. overheidsorgaan:
 - 1°. een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld, of
 - 2°. een ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed.

Datum

17 juli 2015

Ons kenmerk

660102

Artikel 3

1. Een ieder kan een verzoek om informatie neergelegd in documenten over een bestuurlijke aangelegenheid richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.
2. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de bestuurlijke aangelegenheid of het daarop betrekking hebbend document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan de verzoeker zo spoedig mogelijk om zijn verzoek te preciseren en is het hem daarbij behulpzaam.
5. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Artikel 10

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken
Sector Juridische Zaken

Datum

17 juli 2015

Ons kenmerk

660102

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voor zover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.

5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.

6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.

7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.

8. Voor zover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Juridische Zaken

Datum
17 juli 2015

Ons kenmerk
660102